

4. jednání místní podpůrné skupiny Projektu POTEnT (LSG)

12. října 2021

POTEnT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

OSTRAVA!!!

Projednání návrhu SECAP Akčního plánu udržitelné energetiky a klimatu 2021

12. 10. 2021

AGENDA

Vztah SECAP a cíle Potent

Agenda

- informace o **zpracování SECAP**, jako jedné z podmínek zapojení Ostravy do Paktu starostů a primátorů
- Zásadní dopad **nových dokumentů EU** (zejména Green Deal a jeho reflexe v cílech SECAP)
- **Datová základna**
- **PR aktivity**
- Aktualizace **Akčního plánu**

- **Diskuse**

REKAPITULACE...

Rekapitulace

- **Vstup** Ostravy do Paktu **2011**
- 2013 **SEAP** - Akční plán udržitelné energetiky
  - původní závazek snížení CO₂ o **20%** do r. 2020
- 2017 **SECAP 2030** – Akční plán udržitelné energetiky a klimatu
  - snížení CO₂ o 40% oproti roku 2000
  - zvýšení odolnosti adaptačními opatřeními
- **Adaptační strategie SMO** na dopady změny klimatu
- 2021 Aktualizace SECAP 2030

Nové skutečnosti

Green Deal

- klima (mitigace i adaptace)
- biodiverzita (ochrana přírody)
- oběhové hospodářství
- kvalita ŽP (sanace, apod.)
- potraviny, pitná voda – mikroplasty, ad.)

Roční náklady cca 1,5% HDP EU ročně (baseline 2018)

[kniha-eip-brozura-web.pdf \(euroinfoproject.eu\)](https://euroinfoproject.eu/kniha-eip-brozura-web.pdf)

Nové skutečnosti

Green Deal - klima

- Zvýšený závazek EU „Fit 55“
snížení emisí uhlíku o 55% 1990/2030
- Klimatická neutralita uhlíku do r. 2050

Souvislosti:

- Návrh zákazu prodeje automobilů se spalovacím motorem 2035
- Omezení „krátkých“ letů v rámci EU

Dopady GD do Paktu

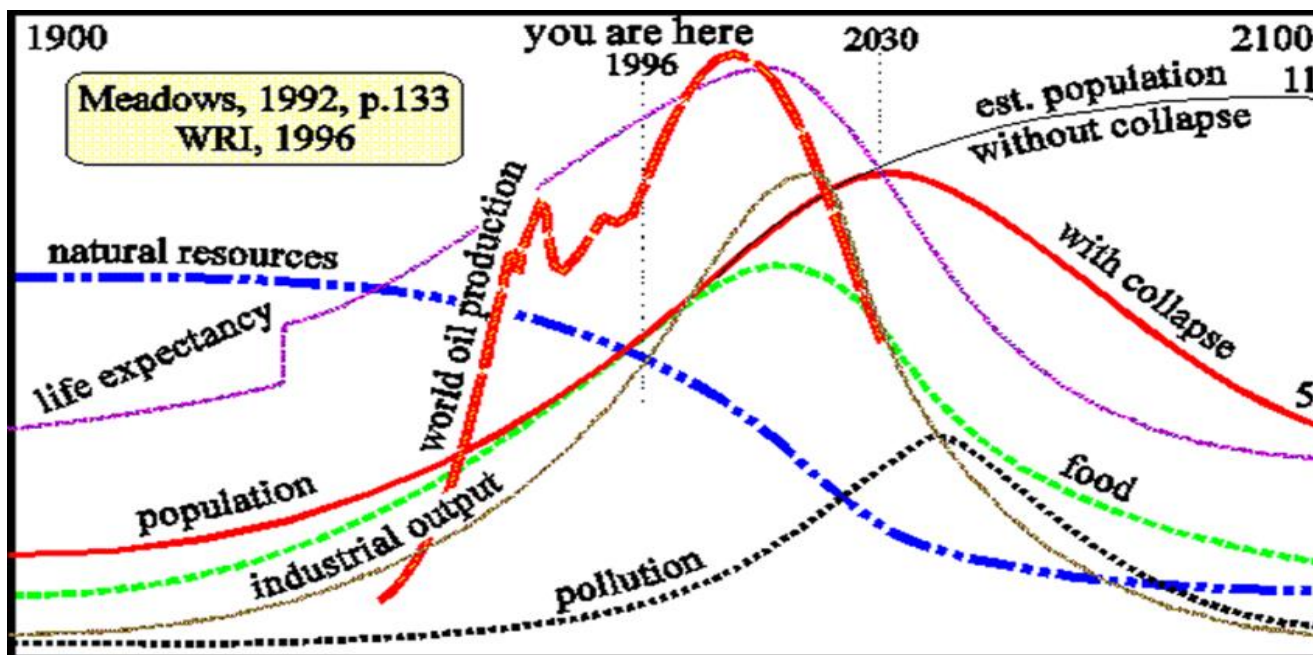
Dopis předsedkyně EK Paktu (primátorům)

- EU: Snížení emisí CO₂ o 55% do roku 2030 a EU prvním klimaticky neutrálním blokem 2050
- We need your help – zabránit energetické chudobě a podpořit spravedlivý do čistší, zelené společnosti
- Nová (finanční) kapitola podpora Paktu
- 100 klimaticky neutrálních měst do roku 2030 (pod hlavičkou Smart Cities)
- Nový Evropský Bauhaus

K zamyšlení

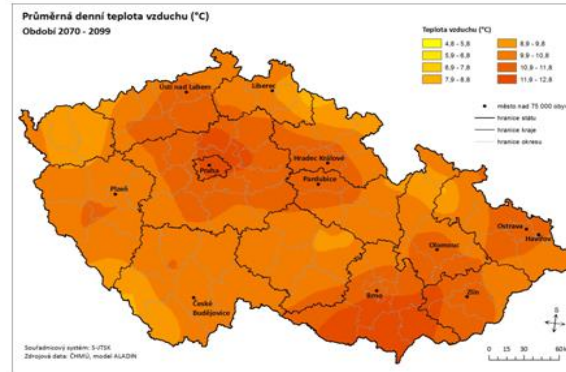
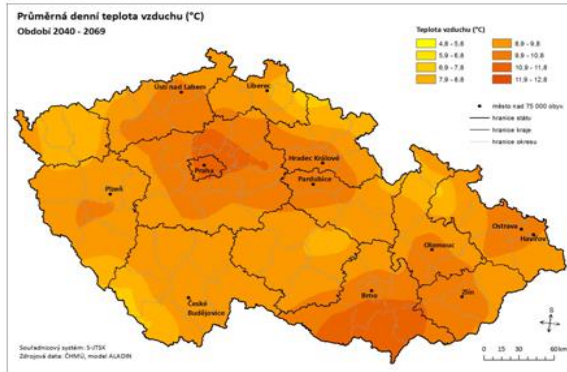
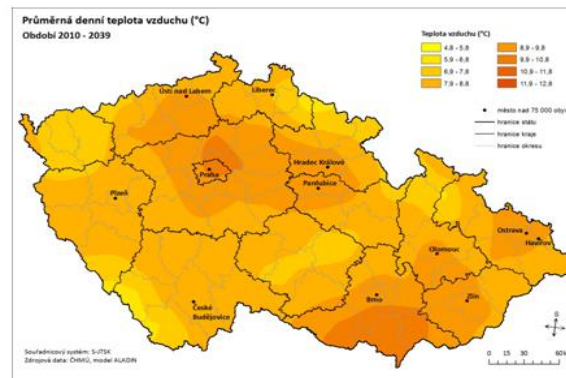
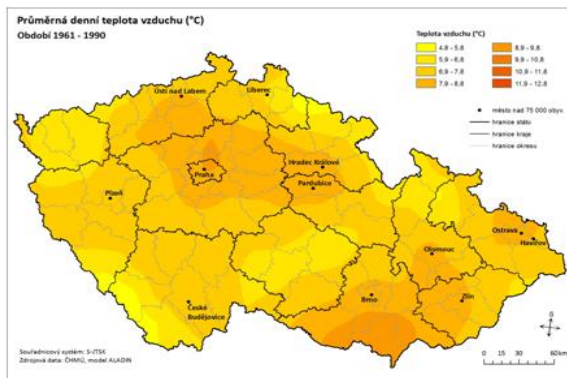
Římský klub, 1968 (1970-72 výzkum),
Zpráva „Meze růstu“ (1987)

Populace versus zdroje

K zamyšlení

Predikce klimatické změny

Zapojení veřejnosti

- **Tiskové zprávy**
- **Články na Webu města**
- **Pocitová mapa** (návaznost na Adaptační strategii) s anketou
- **Dotazníkové šetření** v největších obvodech

A large green geometric graphic consisting of a horizontal bar on the left and a downward-pointing arrow on the right, both in a medium green shade.

REKAPITULACE DATA

Metodické poznámky – postup vypracování inventarizace emisí

- V prvním kroku byly stanoveny dodávky energie do území města po sektorech. Zdrojem údajů byly hlavní dodavatelé energie (Veolia Energie ČR, a. s., ČEZ Distribuce, a. s., GasNet, s.r.o.).
- Ve druhém kroku byly zjištěny spotřeby energie v objektech města. Zdrojem údajů bylo město a individuální šetření formou online dotazníku v organizacích města.
- V třetím kroku byla provedena analýza dat z databáze významných stacionárních zdrojů znečištění ovzduší (REZZO 1-3). Zdrojem dat byl ČHMÚ, který poskytl data ze Souhrnné provozní evidence. Z REZZO 1 a 2 byly upřesněny spotřeby paliv některých objektů města a zdrojů elektřiny a tepla na území města. Z REZZO 3 byla převzata spotřeba tuhých a kapalných paliv v domácnostech. REZZO je jediným dostupným zdrojem údajů o spotřebě tuhých a kapalných paliv. Proto odtud byla převzata konečná spotřeba těchto paliv, v případě REZZO 1 a 2 agregovaná po odvětvích. Spotřeby paliv v kotelnách provozovaných bytovými družstvy (BD) a společenstvími vlastníků bytových jednotek (SVJ) byly z terciárního sektoru převedeny do sektoru domácností.

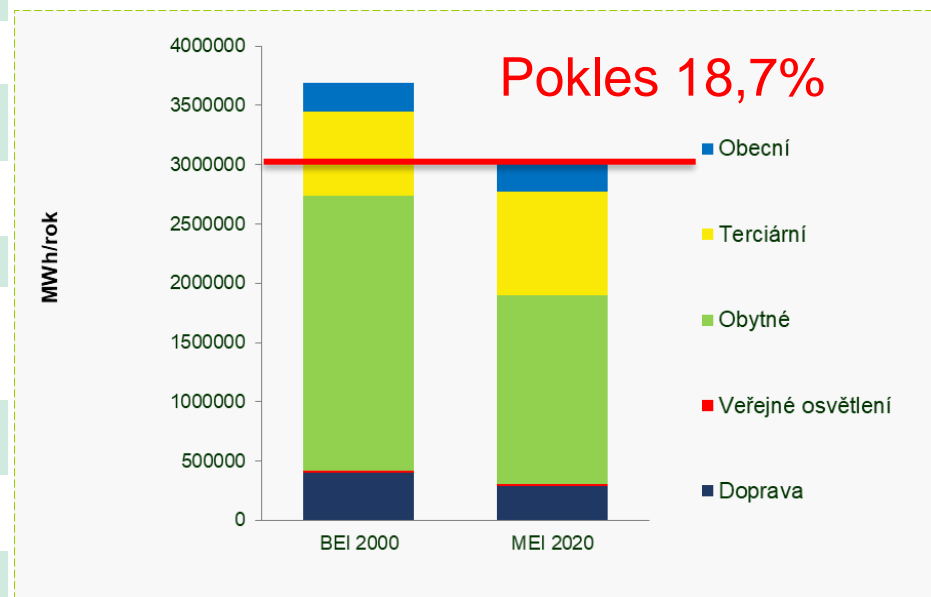
Metodické poznámky – postup vypracování inventarizace emisí

- Ve čtvrtém kroku byly spotřeby energie v objektech města odečteny od celkových dodávek energie do terciárního sektoru, čímž byla stanovena spotřeba té části terciárního sektoru, kterou město nemůže přímo ovlivnit.
- V pátém kroku byla stanovena spotřeba elektrické energie na veřejné osvětlení. Zdrojem dat byly Ostravské komunikace, a.s.
- V posledním kroku byla stanovena spotřeba obnovitelných zdrojů energie. K tomu byl využit seznam licencí ERÚ na území statutárního města Ostravy. Následně pomocí individuálního šetření jednotlivých provozoven byla stanovena konečná produkce/spotřeba z obnovitelných zdrojů energie.

Sektory zařazené do SECAP v souladu s metodikou EK, konečná spotřeba MWh/rok

Vývoj konečné spotřeby energie sektorů zahrnutých do SECAP v letech 2000 a 2020

Sektor – konečná spotřeba	BEI 2000	MEI 2020
Budovy, vybavení a zařízení v majetku města	240 307	229 630
Terciární sektor (mimo majetek města) - budovy, vybavení a zařízení	714 074	873 598
Domy pro bydlení	2 317 868	1 591 882
Veřejné osvětlení	20 120	17 278
Městská silniční doprava – vozidla města (služební vozidla, doprava odpadu, policie a sanitky, ...)	30 372	15 069
Městská silniční doprava: veřejná městská doprava	123 475	105 153
Městská silniční doprava: Osobní a podniková doprava	243 346	169 964
Celkem	3 689 560	3 002 573
Snížení oproti výchozí bilanci MWh		686 987

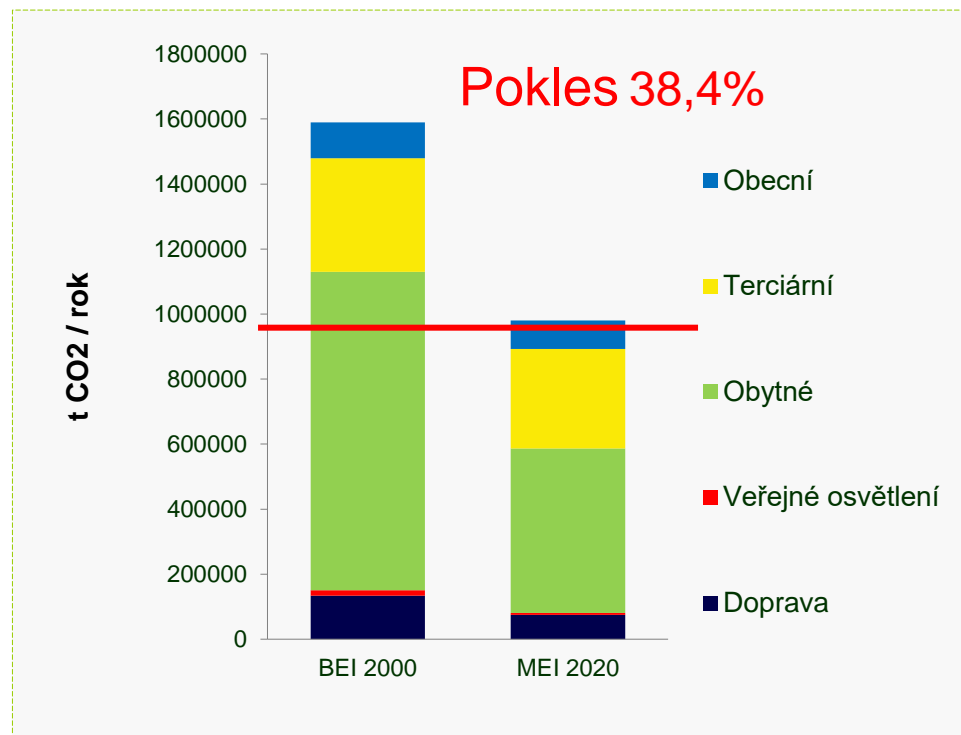

Bilance emisí CO₂ v letech 2000 a 2020 t CO₂/rok

Sektor – emise CO ₂	BEI 2000	MEI 2020
Budovy, vybavení a zařízení v majetku města	110 458	86 752
Terciární sektor (mimo majetek města) - budovy, vybavení a zařízení	349 394	306 097
Domy pro bydlení	979 578	505 889
Veřejné osvětlení	17 072	6 635
Městská silniční doprava – vozidla města (služební vozidla, doprava odpadu, policie a sanitky, ...)	7 757	4 043
Městská silniční doprava: veřejná městská doprava	63 779	28 383
Městská silniční doprava: Osobní a podniková doprava	62 017	42 177
Celkem	1 590 054	979 976
Snížení oproti výchozí bilanci CO ₂	0	610 078
Vývoj oproti výchozí bilanci CO ₂	0,0 %	38,4

Vývoj v emisích CO₂ v letech 2000 a 2020

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – budovy, vybavení a zařízení v majetku města

- Zdroje dat:
- Individuální šetření a to ve spolupráci s odborem strategického rozvoje magistrátu města Ostrava
- Hlavní dodavatelé energií Veolia Energie ČR, a.s., GasNet, s.r.o. ČEZ Distribuce, a.s.

Konečná spotřeba města [MWh]	majetek	2000	2020
Zemní plyn		48 006	46 281
Elektřina		34 984	37 044
Teplo/chlad		154 260	145 426
Topný olej			202.3
Nafta			
Propan – butan		534.9	
Hnědé uhlí		911.7	
Černé uhlí			
Koks		1 610.7	23.4
Biopalivo			361.2
Solární teplo			61
Geotermální teplo			231
Celkem		240 307.3	229 629.9

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – terciární sektor (budovy mimo majetek města)

- Spotřeby energie v objektech města byly následně odečteny od celkových dodávek energie do terciárního sektoru, čímž byla stanovena spotřeba té části terciárního sektoru, kterou město nemůže přímo ovlivnit

Konečná spotřeba majetek města [MWh]	2000	2020
Zemní plyn	95 316	226 201
Elektrina	126 919	407 626
Teplo/chlad	481 746	239 346
Topný olej	366.6	
Nafta		
Propan – butan		
Hnědé uhlí		
Černé uhlí		
Koks	9 507.9	
Biopalivo		425.3
Solární teplo		
Geotermální teplo	218.4	
Celkem	714 073.9	873 598.3

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – obytné budovy

- Spotřeba energií a paliv pro sektor domácností byla vyhodnocena ze zdroje dat ČHMÚ kategorie REZZO3 a informací od dodavatelů energií.

Konečná spotřeba majetek města [MWh]	2000	2020
Zemní plyn	618 548	423 397
Elektřina	242 048	259 342
Teplo/chlad	1 378 049	660 610
Topný olej	72.8	202.9
Nafta		
Propan – butan	244.2	1874.3
Hnědé uhlí	16 127	22 366
Černé uhlí	22 393	62 995
Koks	28 075	8 180.6
Biopalivo	9 760.3	146 639
Solární teplo	18.2	6 275
Geotermální teplo	2 531.8	
Celkem	2 317 867.3	1 591 881.8

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – veřejné osvětlení

- Zdrojem dat pro veřejné osvětlení na území statutárního města Ostrava byla společnost Ostravské komunikace, a.s.
- V Ostravě pokračuje stále stejný trend:
  - - instalace svítidel s lepšími světelně-technickými parametry při dodržení požadované úrovně osvětlení komunikací
  - - optimalizace spínání VO v závislosti na povětrnostních podmínkách

Konečná spotřeba veřejné osvětlení [MWh]	2000	2020
Elektřina	20 120	17 278
Počet světelných míst	2000	2020
Celkový počet	33 755	40 767

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – místní výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů

- Zdrojem údajů o místní výrobě elektřiny z obnovitelných zdrojů energie na území statutárního města Ostravy byl, na základě seznamu licencí a jeho individuálního šetření, Energetický regulační úřad (ERÚ).

[MWh]	2000	2020	Vlastní spotřeba 2020	Prodej 2020
Větrné elektrárny	0	0	0	0
Fotovoltaické elektrárny	n/a	1 552.7	1022.7	530.0
Malé vodní elektrárny	n/a	263.1	129.5	133.7
Celkem		1815.9	1152.2	663.7

- Z výroben elektřiny na území statutárního města Ostrava je nejvyšší výroba realizována v paroplynovém cyklu (PSE) ve zdrojích využívajících bioplyn (Skládka TKO Ostrava, 7700 kWe, ÚČOV Ostrava – kogenerační jednotky, 400 kWe). Významný rozvoj elektřiny z obnovitelných zdrojů nastal zejména po roce 2005, v kombinované výrobě elektřiny a tepla to bylo po roce 2010 – hlavně díky dotační podpoře státu (zelený bonus na takto vyrobenou elektřinu). Pokud tyto výrobní využívají obnovitelné zdroje energie, je emisní faktor na takto vyrobenou elektřinu roven nule.

Lokalita	2020 [MWh]
Výroba tepla z kalového plynu – OVAK (ÚČOV)	4 253.6
Výroba elektřiny z kalového plynu – OVAK (ÚČOV)	4 083.2
Výroba elektřiny z bioplynu – Skládka TKO Ostrava	4 238.4
Celková výroba tepla z místní KVET	4 253.6
Celková výroba elektřiny z místní KVET	8 321.6

Dílčí výsledky jednotlivých sektorů – místní dálkové vytápění a chlazení

- Místní emisní faktory pro dodávku tepla (vytápění) ze soustav centralizovaného zásobování teplem (SCZT) byly vypočteny ze skutečné dodávky tepla, odpovídající spotřeby paliva na výrobu tepla a vypočtených emisí CO₂. Technické a provozní údaje soustavy centrálního zásobování teplem na území statutárního města Ostravy poskytla společnost Veolia Energie ČR, a.s. (Elektrárna Třebovice, Teplárna Přívoz, Výtopna Mariánské Hory a další lokální kotelny), ČEZ, a.s. (Teplárna Vítkovice).

Údaje SCZT Ostrava	MEI 2020	Jednotka
Dodávka – prodej tepla – domácnosti	2 378 196	GJ
Dodávka – prodej tepla – terciární sektor	1 385 178	GJ
Dodávka chladu	10 862	MWh
Počet odběrných míst	7 334	-
Počet zásobovaných bytů	101 349	-
Délka primární sítě (délka linie)	56	km
Délka primární horkovodní sítě	139	km
Délka teplovodní sekundární sítě	215	km
Počet předávacích stanic	465	-
Počet objektových předávacích	2 240	-
Počet bytových předávacích stanic	204	-
Podíl spotřeby paliva na výrobu elektřiny z celkové spotřeby paliva	39	%
Emisní koeficient CO ₂ pro dodávané teplo	0,12042	t CO ₂ /GJ
Emisní koeficient CO ₂ pro výrobu elektřiny	0,63036	t CO ₂ /MWh

Celkové zhodnocení

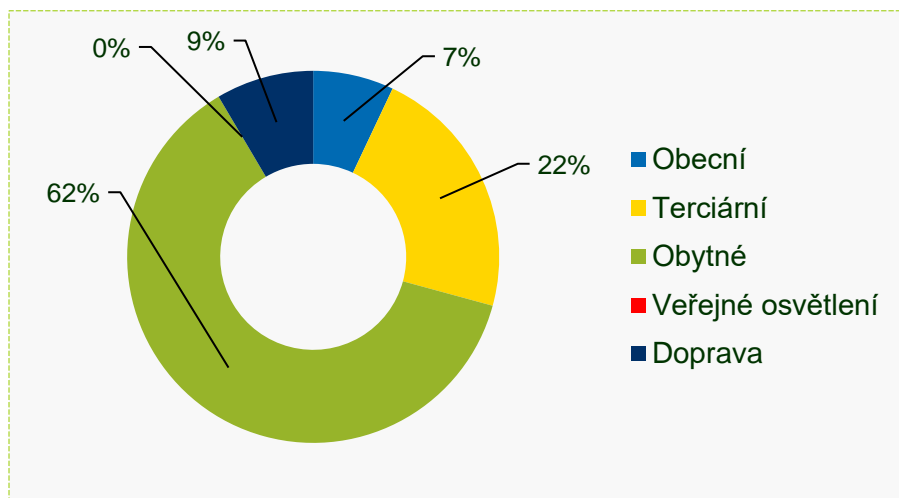
- Od roku 2000 do roku 2020 poklesla konečná spotřeba paliv a energie ve sledovaných sektorech města o 18,7 % a emise CO₂ o 38,4 %.
- Emise CO₂ a konečná spotřeba energie na jednoho obyvatele:

MEI 2020 – 3,4 [t CO₂], 10,4 [MWh]

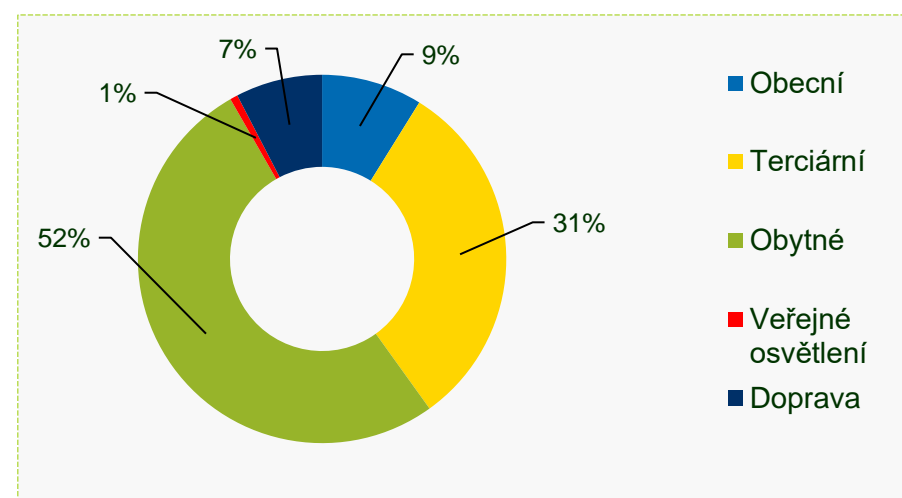
- Srovnání např. s Olomoucí

MEI 2019 – 4,4 [t CO₂], 14,0 [MWh]

Struktura emisí CO₂ sektorů zahrnutých do SECAP, výchozí rok 2000

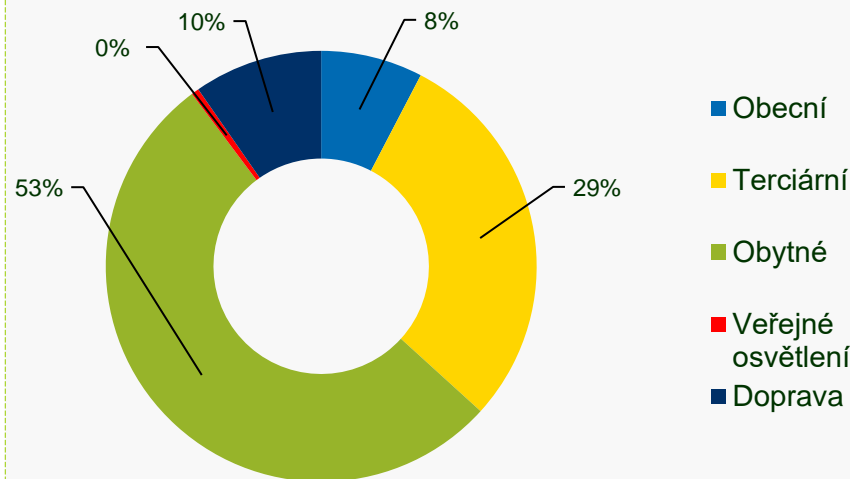
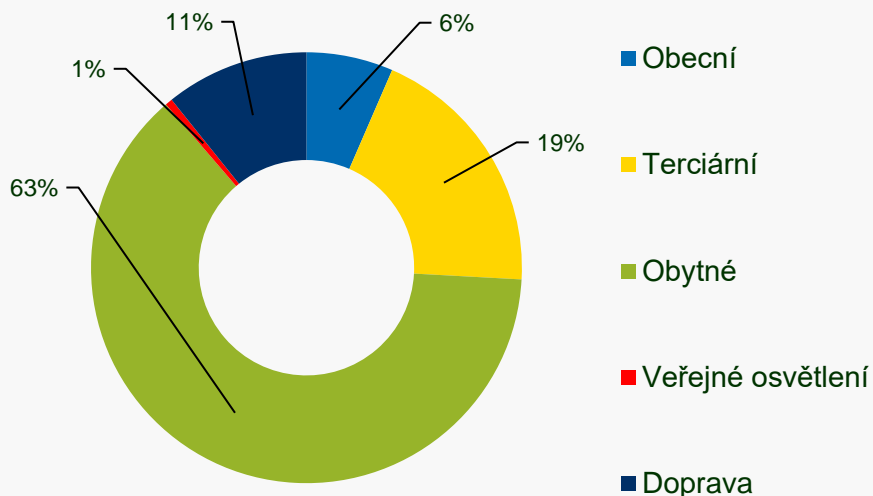

Struktura emisí CO₂ sektorů zahrnutých do SECAP, monitorovací rok 2020

Struktura konečné spotřeby energie sektorů zahrnutých do SECAP, výchozí rok 2000

Struktura konečné spotřeby energie sektorů zahrnutých do SECAP, monitorovací rok 2020

REKAPITULACE ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Anketa

- „pocitová mapa s možností ankety

Příjemná místa: Komenského sady, Ostravice v centru města, Bělský les, Poodří, Halda Ema

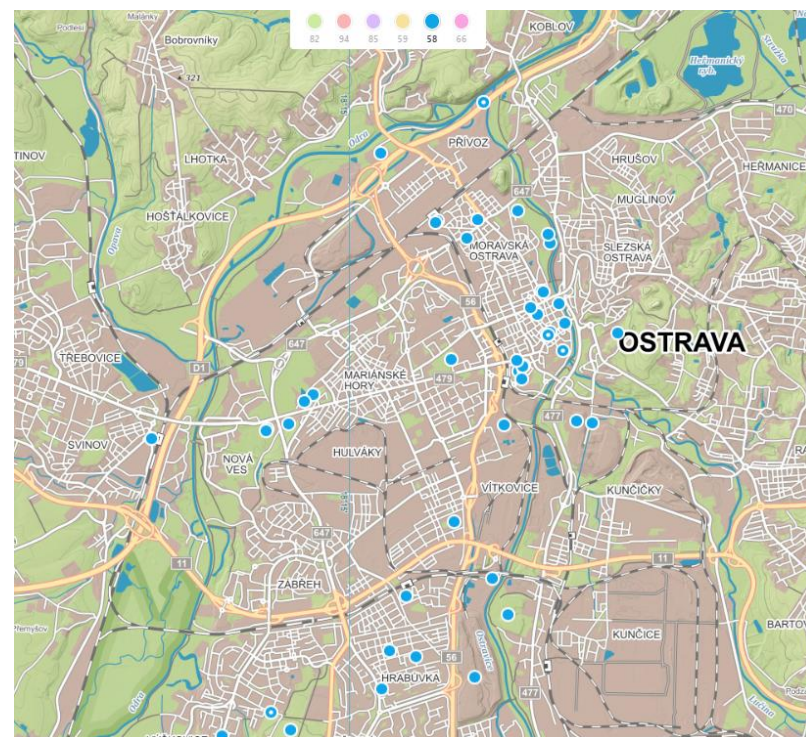
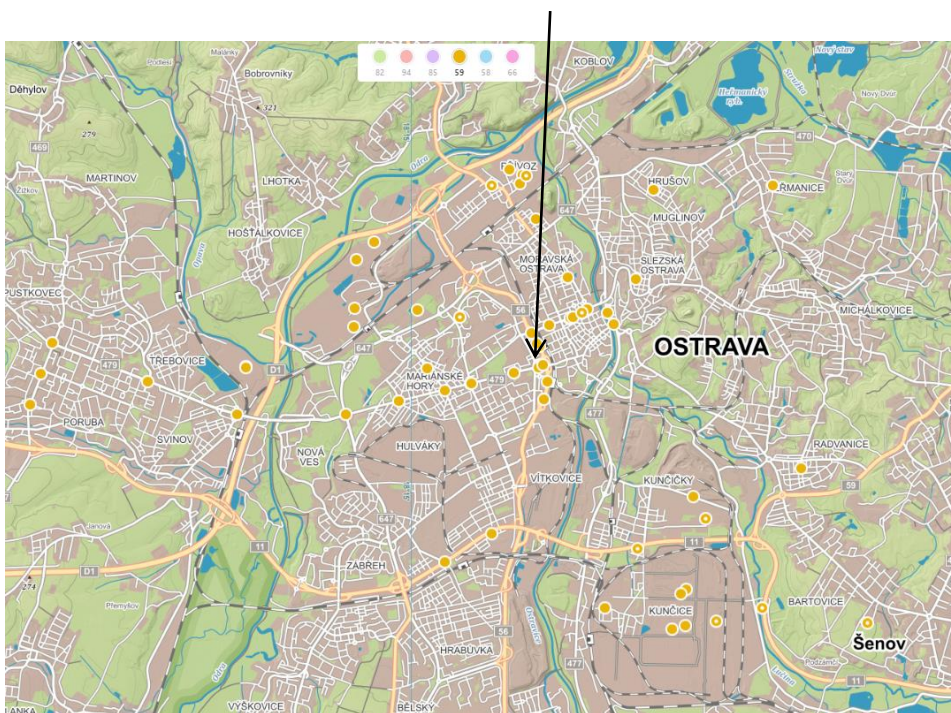
Nepříjemná místa: spíše bodově

Místa, která by se měla rozvíjet: centrum, Mariánské hory, jednotlivé body

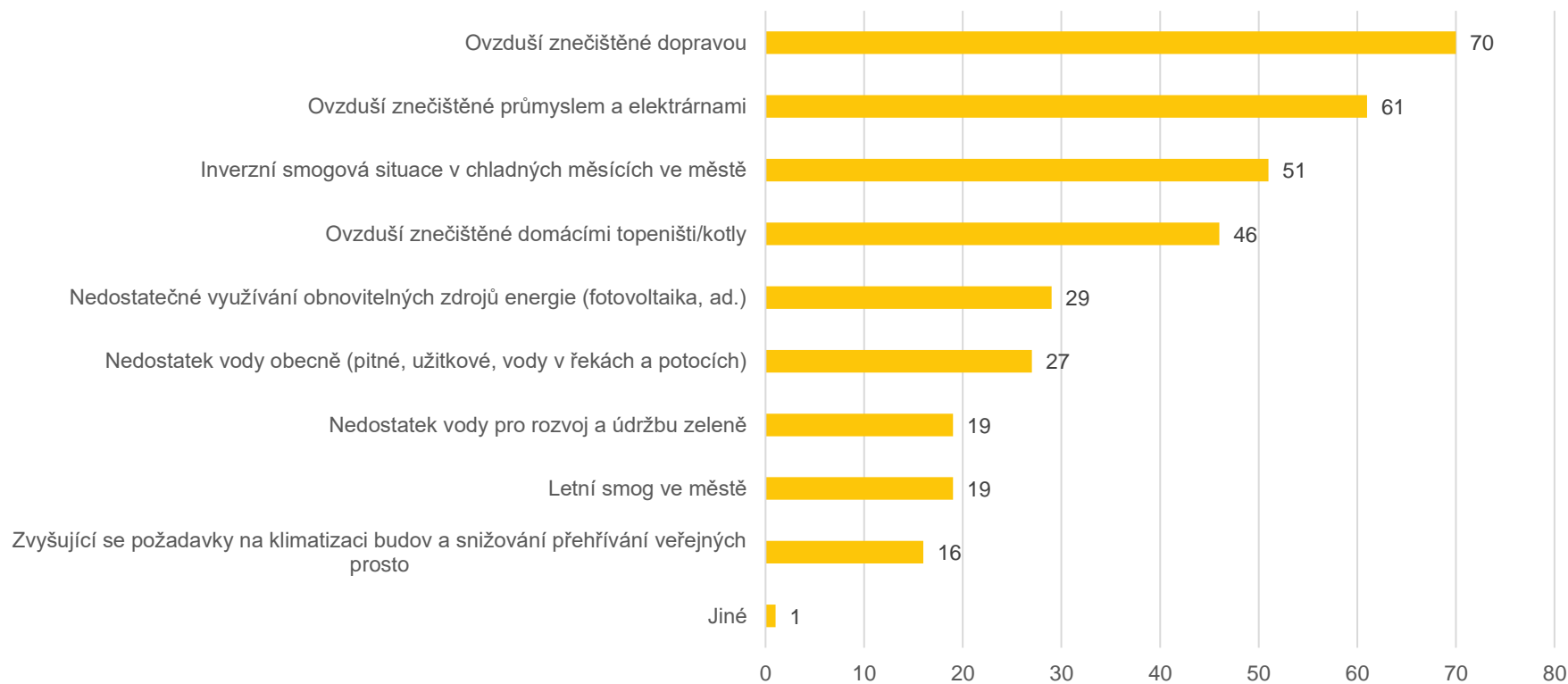
Místa, kde je znečištěné ovzduší:

korespondují s místy, pro zlepšení dopravy

Místa s potenciálem zlepšení údržby zeleně

Které problémy, zahrnuté do SECAPu, podle vás nejvíce ovlivňují či budou nadále snižovat kvalitu života v Ostravě?

Která z následujících opatření, zaměřená na snižování vlivů na klima, případně adaptaci, byste v Ostravě uvítal/-a a podpořil?

Které problémy a rizika, spojená s dopady změny klimatu, považujete v Ostravě za nejzávažnější?

Extrémní vlny veder, které mohou mít vliv na zdraví zejména starších obyvatel, dětí a dlouhodobě nemocných

Sucho

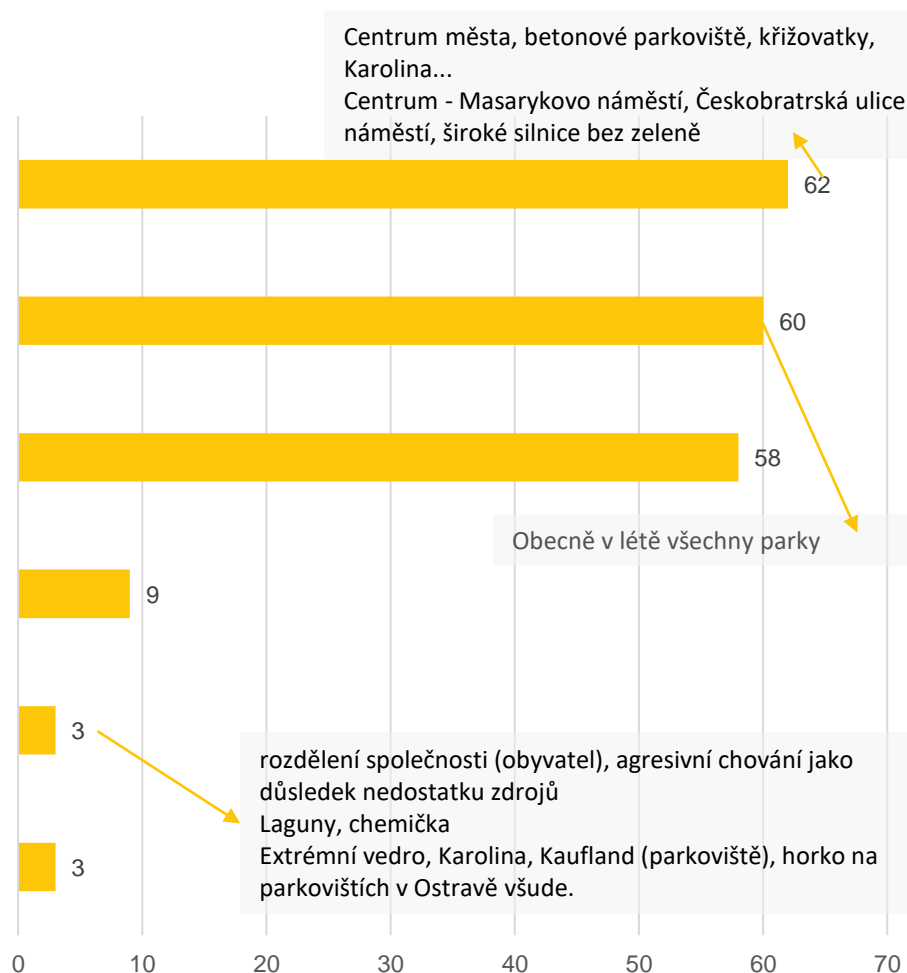
Extrémní jevy počasí - srážky s riziky bleskových i klasických povodní, kroupy, silný vítr

Lesní požáry

Jiné

Sesuvy půdy

Další zjištění:

- **50 %** dotazovaných **uvažuje o tom, že ve svém domě budou využívat řešení k úsporám energie**, 31 % dotazovaných toto nemá možnost ovlivnit
11 % dotazovaných má provedena nějaká opatření (např. zateplení, solární panely, dešťovka – zavlažování, pasivní dům, rekuperace)
- **46 %** dotazovaných se o téma využívání OZE zajímají, ale **prozatím nemají možnost ovlivnit, jen 5 %** dotazovaných **využívá OZE** (hlavně ohřev vody pomocí fotovoltaiky)
23 % dotazovaných **do budoucna uvažují o využití OZE** hlavně pro ohřev vody FVE, geotermální vrty, pořízení elektromobilu (1 slovní odpověď)
- **48 % podporuje alternativní pohon v dopravě** – nízkoemisní MHD
10 % upřednostňuje individuální dopravu (auta)
26 % podporuje jiné formy dopravy (pěší, sdílená kola, elektrokoloběžky)
15 % uvažuje o pořízení elektromobilu

A large green graphic element consisting of a horizontal bar on the left and a downward-pointing arrow shape on the right, overlapping the text.

REKAPITULACE AKTUALIZACE - AKČNÍ PLÁN

Přínosy SECAP

- Primárně **snížení produkce CO₂**
- Související **snížení emisí dalších škodlivin**
- **Snížení nákladů** na paliva a energie, obrana proti energetické chudobě
- **Možnosti financování** vybraných akcí (ESIF 2021-2027, ITI OA, JTF, Modernizační fond, Podpora EU pro Pakt)

Přínosy SECAP

- Zvýšení **energetické bezpečnosti**
- Zvýšení **energetické soběstačnosti**
- **SMART řešení** – včetně podpory cesty k C-neutralitě

Hlavní oblasti závazku

- Opatření na **budovách** a zařízeních v majetku města (úspory energie), nová výstavba
- Potenciál **bytových domů**
- **OZE**
- **Veřejné osvětlení**
- Nízkoemisní **doprava**

- Podpora **výroby a uchování elektřiny u spotřebitelů** (komunitní energetika, akumulace energie, ad.)
- **Sledování spotřeby** s využitím automatizovaných, případně softwarových řešení

Příkladová návrhová opatření

- Zateplení - MŠ Na Liščině 100% zateplení budovy, investice: 3 169 948,- Kč s DPH, úspora energie: 84 668 kWh/r
- Výměna oken – 2 budovy společnosti OKAS, a.s., výměna z 15%, celkem již vyměněná okna na 90% budov, investice: 685 000,- Kč, úspora energie: 15 000 kWh/r
- Optimalizace otopné soustavy – OKAS, a.s., investice: 350 000,- Kč, úspora energie: 35 000 kWh/r
- Náhrada a instalace nového zdroje: ZŠ Petřkovice, investice: 530 000,- Kč, úspora energie: 11 200 kWh
- Výměna osvětlení – OKAS, a.s., 95% zaměněných svítidel, investice: 175 000,- Kč, úspora energie 23 300 kWh
- FVP – MO Svinov, instalace fotovoltaických panelů dle dostupnosti → množství, cena

Celkové investice

- Celkové realizované investice sektor budovy, vybavení a zařízení v majetku města: 605 738 306,- Kč, 23 810 468,- Eur, úspora energie: 6 514,7 MWh
- Celkové plánované investice sektor budovy, vybavení a zařízení v majetku města: 1 544 799 759,- Kč, 60 723 261,- Eur, úspora energie 5 223,4 MWh
- Celkové realizované investice sektor doprava: 385 267 222,- Kč, 15 144 152,- Eur, pořízeno 79 nových kusů vozidel – naftová vozidla: 18 ks, benzínová vozidla: 6 ks, CNG: 50 ks, elektrovozidla: 5 ks
- Celkové plánované investice sektor doprava: 2 491 839 000,- Kč, 97 949 646,- Eur, plánováno pořízení 139 ks – naftová vozidla: 29 ks, benzínová vozidla: 11 ks, CNG: 5 ks, elektrovozidla: 31 ks, vodíková vozidla: 10 ks, 18 trolejbusů a 35 ks tramvají

POTEnT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

OSTRAVA!!!

Jak to vidíte Vy???...

Vaše dotazy, podněty, připomínky jsou vždy vítány!

Project smedia

POTEnT
Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

OSTRAVA!!!

Děkujeme za Váš čas,
vstřícnost a chuť se zapojit!

Project smedia